

Compensatieplan Natuurnetwerk Brabant

Watertoren Raamsdonksveer

Definitief

titel rapport
**Compensatieplan Na-
tuurnetwerk Brabant**

datum
8 december 2021

projectnummer
P01100

opdrachtgever
Veerse Toren B.V.

BRO
Projectleider
RTa

Projectteam
MvdS

bron Kaft
BRO

BRO
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl
www.bro.nl

*“Het doel van wetten is niet om af te schaffen of te beperken,
maar om vrijheid te behouden en te vergroten.”*
John Locke

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	4
2.1 Het Natuurnetwerk	4
2.2 Kenmerken en waarden NNN	4
2.3 Huidige situatie NNN	4
2.4 Aantasting kenmerken en waarden	5
2.5 Compensatie NNB	7
2.5.1 Financiële compensatie	7
3 Toetsing kleinschalige ontwikkeling	8
3.1 Kleinschaligheid	8
3.2 Beperkte aantasting ecologische waarden	8
3.3 Versterking ecologische waarden	8
3.4 Alternatieven	8
3.5 Landschappelijke inpassing	8
3.6 Compensatie	8
3.7 Uitvoering/monitoring	8

Bijlage 1 Quickscan flora en fauna

1 Inleiding

Initiatiefnemer is voornemens om nabij de watertoren (Oosterhoutseweg 18, Raamsdonksveer) een hotel te ontwikkelen met bijbehorende parkeerplaats (figuur 1 & 2).

Ten behoeve van de planontwikkeling zal er oppervlakte Natuurnetwerk Nederland (NNN) moeten wijken. Bescherming van het NNN is provinciaal geregeld binnen de Omgevingsverordening Noord-Brabant. In dit geval is het noodzakelijk de begrenzing van het werkingsgebied Natuurnetwerk Nederland te wijzigen en bij verlies van ecologische waarden en kenmerken te compenseren. Conform artikel 3.21 van de Omgevingsverordening kan dit op verschillende manieren. In dit geval wordt de wijziging aangevraagd ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling.

Figuur 1: topografische kaart

In deze rapportage zijn allereerst de kenmerken en waarden ter plaatse beschreven. Vervolgens is inzichtelijk gemaakt hoeveel NNB word aangetast en wat de compensatieopgave bedraagt. Vervolgens wordt beschreven hoe wordt voldaan aan de gestelde eisen ten behoeve van de wijziging van het werkingsgebied.

Figuur 2: Locatie plangebied

2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

2.1 Het Natuurnetwerk

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wettelijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Conform het Natuurbeheerplan 2021 bestaat het te verwijderen NNN uit beheertype "vochtig bos met productie", zowel als ambitie als beheertype. Vochtig bos met productie omvat loofbossen die gedomineerd worden door diverse boomsoorten zoals populier, es, esdoorn, beuk, haagbeuk, eik, iep en els. Het is een grotendeels gesloten bos met een weelderige ondergroei. Dit bostype is de productievariant van delen van het haagbeuken- en essenbos en beek- en rivierbegeleidend bos.

2.2 Kenmerken en waarden NNN

De huidige kenmerken en waarden van de NNB staan beschreven in het document "Natuurgebieden in Noord-Brabant, Beschrijving van de ecologische waarden en kenmerken per gebied". Het plangebied is gelegen binnen deelgebied West-Brabant. Het gebied wordt begrensd door de Nionplas, de A59 en de Oosterhoutseweg. Iets verder ten zuiden ligt de Donge. Het plangebied valt daarmee binnen deelgebied 28: "Beekdalen Hultensche Leij, Groote Leij, Oude Leij/Donge en landgoederenzone Tilburg-West". De beschrijving hierbij is als volgt:

Historische en actuele kenmerken en waarden

In 1993 is gestart met de uitwerking van het natuurontwikkelingsplan 'Lobelia', waarbij landbouwgronden van de Loonsche Heide omgezet worden in heide, vennen en bos. Een deel van het plan is reeds gerealiseerd, waarbij het Leikeven is vergroot en wordt gebruikt als 'zaadbron' voor de verbreiding van karakteristieke plantensoorten. In en langs het 'nieuwe' Leikeven groeien onder andere Waterlobelia, Oeverkruid, Vlottende bies, Moerashertshooi, Witte waterranonkel en Duizendknoopfonteinruid. Recentelijk zijn ook enkele exemplaren gevonden van het Vetblad, een soort die ruim vijftig jaar verdwenen was uit Noord-Brabant. Broedvogels zijn onder meer Zomertaling, Waterral, Roodborsttapuit, Bergeend, Blauwborst en Dodaars. Het ven is tevens van groot belang voor allerlei doortrekkers (onder meer Groenpootruiter, Witgatje). De droge naald- en loofbossen in het Landgoed Huis ter Heide, De Mast en Duikse Hoef zijn een broedplaats voor Sperwer, Havik, Boomvalk, Groene en Zwarte specht.

Natuur- en landschapsdoelstellingen

Voor het overgrote deel zal het deelgebied gaan bestaan uit een begeleid-natuurlijke eenheid met natuurbossen. Onder een natuurlijke begrazingsdruk zullen de open vegetaties op termijn verdwijnen. Een halfnatuurlijk beheer is noodzakelijk om de karakteristieke waarden van de vennen en de omringende natte heidevegetaties te be-

houden. De bossen buiten de begeleid-natuurlijke eenheid zullen blijven bestaan uit multifunctioneel bos of omgevormd worden naar bos met verhoogde natuurwaarde.

2.3 Huidige situatie NNN

Op de geomorfologische kaart is het gebied een vlakte van getijafzettingen. Het algehele gebied bestaat volgens de bodemkaart uit "Nesvaaggronden; behorend tot de hydroklevaaggronden (Mo80AM)". Het gebied ligt op circa 0 – 2 meter t.o.v. NAP. De gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand (GVG) varieert binnen het plangebied tussen 160-250 cm onder maaiveld.

De te herbegrenzen NNB bestaat uit twee vlakken (figuur 5). Het westelijke vlak betreft een smalle strook welke de Nionplas van de afrit scheidt. Het bestaat uit een eikenbos van circa 20 jaar oud, welke zeer dicht beplant is. De ondergroei is hierdoor beperkt tot enkele jonge heesters. Ook is er door de beperkte ontwikkeltijd weinig dood hout aanwezig. Ten oosten van de strook ligt de afrit en ten westen een veel gebruikt wandelpad. Hierdoor is verstoring door aanwezigheid van geluid vrij hoog. Gezien de ligging aan de rand van de plas is het plangebied wel een belangrijke verbinding rondom de Nionplas. Hierdoor wordt een groenstructuur doorbroken. Door de herinrichting van de A59 wordt het groen langs de noordoever van de Nionplas echter al verwijderd, waarvoor het NNB hier reeds is herbegrensd. Het oostelijke vlak NNB bestaat uit een berm met kruidenrijk grasland met hierop enkele aangeplante bomen (eiken en populieren). De locatie ligt sterk versnipperd en is zeer beperkt van grootte. De huidige kenmerken en waarden van dit deelgebied zijn daarmee minimaal.

De deelgebieden sluiten vrijwel niet aan bij de kenmerken en waarden zoals beschreven in het genoemde document.

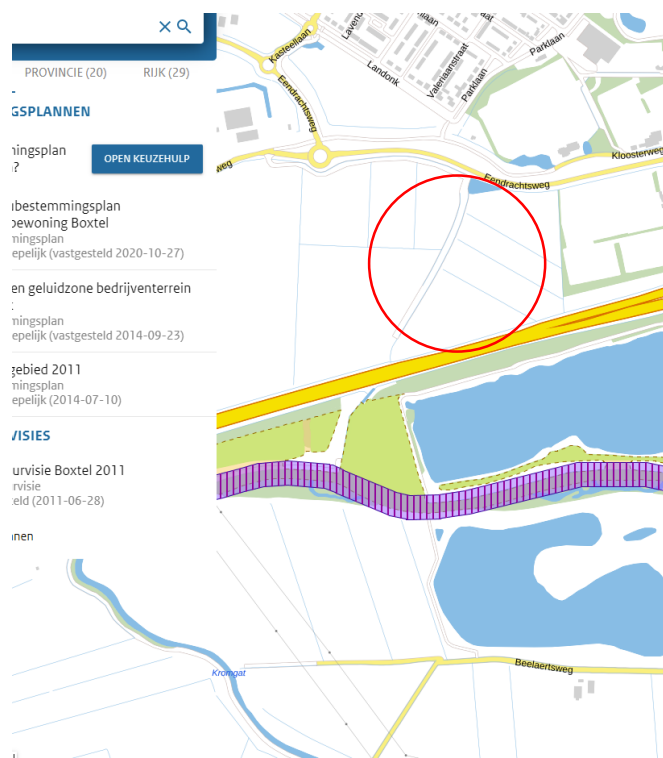
2.4 Aantasting kenmerken en waarden

Binnen het plangebied overlapt het huidige NNB-gebied in totaal 5.279 m² met het bestemmingsplan, waarvan 4.559 m² naast het water is gelegen en 831 m² ter plaatse van de parkeerplaats. In figuur 3, 4 en 6 is het betreffende deel van het plangebied te zien.

De NNB- gebieden dragen niet bij aan de kenmerken en waarden droge naald- en loofbossen met de functie broedplaats voor Sperwer, Havik, Boomvalk, Groene en Zwarte specht.

Dit komt doordat in het jong eikenbos redelijkerwijs niet geschikt is voor broedplaatsen van deze soorten doordat het bosje beperkt van grootte is, jong qua leeftijd en er veel verstoring door de afrit en wandelaar/recreatie.

Het gebied heeft verder ook relatief weinig natuurlijke waarden. Door de A59 en het wandelpad welke naast en door het plangebied lopen is er veel verstoring door licht geluid en aanwezigheid van mensen. Wel is aan de kant van de Nionplas 's nachts relatief verstoringvrij.

Figuur 5: Ligging Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

Figuur 3: NNB achter de watertoren (reeds herbegrensd door RWS)

Figuur 4: Te verwijderen NNB bij parkeerplaats

Figuur 6: Pad door strook NNB bij de Nionplas

Figuur 7: Locaties te verwijderen NNB (rood met kruizen)

2.5 Compensatie NNB

Een beperkte aantasting is aanvaardbaar, mits de ontwikkeling per saldo gepaard gaat met een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland, of een vergroting van de oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland. Hierbij mag de oppervlakte NNN niet afnemen.

2.5.1 Financiële compensatie

Om het verlies van een NNB oppervlakte te compenseren zal het verloren areaal financieel gecompenseerd moeten worden. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde of verstoorde areaal en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur, conform de volgende indeling:

- a. Natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
- b. Tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak;
- c. Tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak;
- d. Bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk;
- e. Bij versterking van natuur: maatwerk.

Het verwijderen van NNB-gebied kost in dit geval € 10,- per vierkante meter.

Het westelijke NNB-gebied is 4.559m² groot en heeft een ontwikkeltijd van circa 22 jaar. Het NNB-gebied dat bij de parkeerplaats ligt is 831 m² groot en heeft een ontwikkel tijd van 5 jaar of minder.

Hiermee kunnen we de berekening maken:

- 4.559 m² x 1,33 = 5.914,51 x € 10 per m² = € 60.635,-
- 831 m² x 1 = 831 x € 10 per m² = € 8.310,-

Totaal is er € 60.635,- + € 8.310,- = € 68.945,- compensatie aan de orde van het totale te verwijderen NNB-gebied.

3 Toetsing kleinschalige ontwikkeling

Conform artikel 3.21 lid 1 kan herbegrenzing ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling worden uitgevoerd. Hierbij moet aan zeven eisen worden voldaan. Hier wordt onderbouwd dat aan deze eisen wordt voldaan, en de herbegrenzing doorgang kan vinden.

3.1 Kleinschaligheid

Aantasting van areaal Natuur Netwerk Brabant is kleinschalig.

Er verdwijnt in totaal 5.390m² aan NNB. Dit is een beperkte omvang, waardoor het een kleinschalige herbegrenzing betreft.

3.2 Beperkte aantasting ecologische waarden

De ontwikkeling leidt slechts toe een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant.

Het NNB-gebied dat verdwijnt is zoals beschreven in 3.1 kleinschalig en geen belangrijke ecologische verbinding. De aantasting van de ecologische waarden en kenmerken zal daarmee redelijkerwijs niet groot zijn. Zie hoofdstuk 2.

3.3 Versterking ecologische waarden

De ontwikkeling leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant als geheel.

De ecologische waarden van het NNB zal niet fysiek verbeteren door deze ontwikkeling. Wel zal het NNB kwalitatief of kwantitatief verbeteren doormiddel van de financiële compensatie die zal worden gedaan bij het verwijderen van het NNB. Desondanks wordt middels de landschappelijke inpassing veel waarde gehecht aan een natuurvriendelijke inrichting aan de zijde van de plas, waarbij effecten op rondom gelegen natuur worden geminimaliseerd, zie ook 3.5. Deze versterking sluit aan op de inrichting van de plas als geheel.

3.4 Alternatieven

Er is geen alternatieve locatie mogelijk waarbij het NNB behouden kan blijven.

3.5 Landschappelijke inpassing

Er is sprake van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing.

Aan de zijde van de Nionplas zal de oever worden verflauwd, waardoor een natuurvriendelijke inrichting mogelijk is. De bomenrijen langs de oever worden doorgetrokken zodat de randbeplanting langs de plas ook in de nieuwe situatie als structuur aanwezig blijft.

Aan de oostzijde zal een nieuwe bomenlaan worden aangeplant ter herstel van de Napoleonroute. Deze bomenrij zal de nieuwbouw inpassen vanaf deze zijde en tevens als groenstructuur een rol vervullen.

3.6 Compensatie

Bij verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan artikel 3.22 Compensatie.

Ter compensatie van het verlies aan ecologische waarden zal het financieel gecompenseerd worden. Voor de twee

NNB gebieden zal er in totaal €68.945,- gecompenseerd moeten worden, zoals berekend in paragraaf 2.5.1

3.7 Uitvoering/monitoring

Op welke wijze de uitvoering en monitoring verzekerd?

Omdat er niet fysiek wordt gecompenseerd, is monitoring hier niet aan de orde.

Figuur 8: overzicht plan

Bijlage 1

Quickscan Flora en Fauna

project
Quickscan flora en fauna 'Watertoren' te Raamsdonksveer

datum
30 november 2021

opdrachtgever
Veerse Toren B.V.

projectnummer
P01100

opgesteld door
NL

Interne controle
MvdS

BRO
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl
www.bro.nl

Inleiding

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de herbestemming van een watertoren tot hotel, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen potentieel aanwezige natuurwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming en provinciaal beleid zijn beschermd. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 10 maart 2020 tussen 10.00 – 11.00 uur door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 10°C, geheel bewolkt, lichte neerslag, met een zuidwestenwind van 4 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest-/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, soortgerichte literatuur, NDFF-gegevens en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Planbeschrijving

Het plangebied is gelegen ten zuiden van Raamsdonksveer en de A59, bij afslag 34 Raamsdonk. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Huidige situatie

Het oostelijke gedeelte van het plangebied bestaat momenteel uit de watertoren met aansluitende bebouwing en een kelder. Op hetzelfde terrein bevindt zich parkeerplaats Raamsdonksveer A59 Zuid. Het westelijke deel van het plangebied bestaat uit bosschages aansluitend aan de Zandput. Deze twee gedeeltes van het plangebied worden gescheiden door afslag 34 Raamsdonk.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens de aansluitende bebouwing van de watertoren te slopen en enkel de watertoren en de kelder te behouden. De watertoren gaat deel uit maken van een nieuw te realiseren hotel met bijbehorende parkeerplaats. Hiervoor zal (een gedeelte van) de bosschage, het wandelpad en afslag 34 Raamsdonk verwijderd worden, en de bestaande parkeerplaats en omliggend terrein opnieuw ingericht worden. Ook wordt een deel van de plas vergraven. Mogelijk wordt een reclamemast gerealiseerd. De effecten hiervan zullen indien nodig middels een afzonderlijke toetsing beoordeeld worden. Figuur 3 geeft een beeld van de toekomstige situatie.

Figuur 1: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 2: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

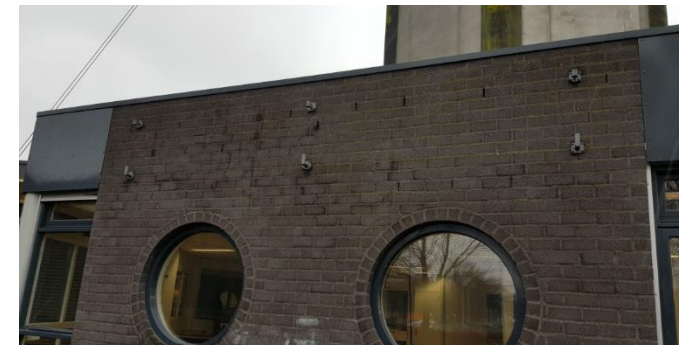
Figuur 3: Concept toekomstige situatie plangebied

Figuur 4: Overzicht plangebied met watertoren, bijbehorende gebouwen en parkeerplaats

Figuur 5: Bijgebouw aan de noordzijde van de watertoren

Figuur 6: Bijgebouw aan westzijde van de watertoren met open stootvoegen

Figuur 7: Parkeerplaats Raamsdonksveer A59 Zuid gezien vanaf het noorden

Figuur 8: Bosschage met wandelpad aan de Zandput

Figuur 9: Zandput en naastgelegen wandelpad en bosschage

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

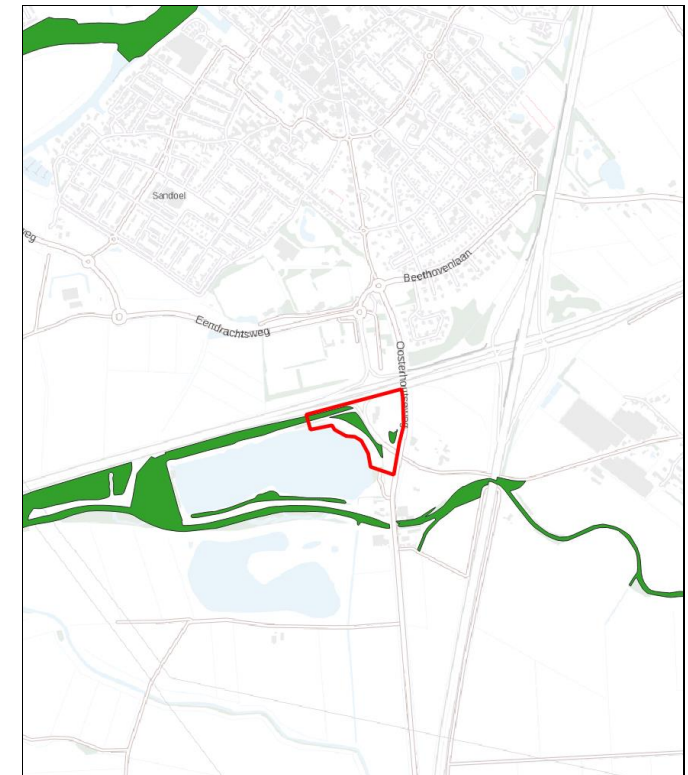
De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Biesbosch", bevindt zich op circa 3,4 kilometer afstand ten noordwesten van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als gevolg van aspecten als licht, geluid en trillingen uitgesloten. Daar de voorgenomen ontwikkeling de realisatie van een hotel met bijbehorende parkeerplaats en landschappelijke inpassing betreft, is een toename aan stikstofuitstoot te verwachten. Een toename aan stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in de vorm van een AERIUS-berekening dient uit te wijzen of er een toename van stikstofdepositie plaatsvindt.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Noord-Brabant bestaat het NNN uit het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en Ecologische Verbindingszones (EVZ). Daarnaast wordt ook de groenblauwe mantel beleidsmatig beschermd. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingssones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Binnen het plangebied bevinden zich onderdelen van het NNB (zie figuur 10). Het betreft het natuurbeheertype "N16.04 Vochtig bos met productie". Bij de werkzaamheden gaat een deel van het NNB verloren. Om de NNB ter plaatsen te kunnen verwijderen dient een compensatieplan geschreven te worden. Hierin dient beschreven te worden hoeveel oppervlakte NNB aangetast wordt, en hoe deze wordt gecompenseerd. Compensatie vindt fysiek of financieel plaats. Bij fysieke compensatie wordt nog niet ingerichte natuur als aangegeven in het natuurbeheerplan Noord-Brabant ingericht. Bij financiële compensatie wordt de NNB afgekocht voor een prijs van €10,- per vierkante meter, waarvan het

Figuur 10: Ligging NNB (groen) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

geld vanuit de provincie Noord-Brabant wordt ingezet om NNB in te richten.

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Bij de kap van het opgaand groen gaan (onderdelen van) houtopstanden verloren. Voor de kap van de bomen dient melding te worden gemaakt bij de provincie Noord-Brabant. Hiervoor dient de gekapte oppervlakte herplant te worden. Aangezien herplant plaats gaat vinden op een andere locatie dient ook een ontheffing te worden aangevraagd, waarbij aangegeven wordt hoeveel en waar gekapt en herplant gaat worden, en op welke (bosbouwkundig verantwoorde) wijze dit plaats gaat vinden.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1 Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan afstemmen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 Wnb) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen. Zo zijn, in tegenstelling tot een aantal andere provincies, de kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) binnen de provincie Noord-Brabant niet vrijgesteld.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief

effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Het gebouw bevat onder andere door het ontbreken van een pannendak geen geschikte invliegopeningen. Hierdoor kunnen broedlocaties van soorten als kerkuil, huismus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de opgaande beplanting binnen en rond het plangebied bevinden zich tevens geen jaarrond beschermde nesten van vogels als buizerd, sperwer en ransuil. Wel kunnen hier "algemene" soorten als merel, roodborst, heggenmus, zwartkop, winterkoning en houtduif tot broeden komen.

Toetsing

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij de

werkzaamheden kunnen wel nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een vervroegd of verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdierverseniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, tweekleurige vleermuis, meervleermuis en watervleermuis.

De te slopen bebouwing rond de watertoren bevat geschikte rust- en verblijfplaatsen voor een gebouwbewonende vleermuisensoort in de vorm van open stootvoegen naar ruimtes in de spouw. De bebouwing is tevens intern gecontroleerd op de aanwezigheid van sporen of individuen. Zowel binnen de te behouden kelder als binnen de toren zijn geen sporen aangetroffen. De kelder betreft een goed onderhouden ruimten, waarbinnen op het moment van het veldbezoek kunst werd opgeslagen. Lichtkoepels in het plafond van de kelder zogen voor lichtinval. Er zijn geen bomen met holtes, kieren of loshangend schors aangetroffen binnen het plangebied.

Het te kappen opgaand groen en het oppervlaktewater kunnen dienen als foerageergebied. In de omgeving zijn grote hoeveelheden opgaand groen aanwezig, en de te kappen opstanden worden gecompenseerd, waardoor een afname aan essentieel foerageergebied niet te verwachten is. Daarnaast kan het te kappen opgaand groen dienstdoen als vliegroute rondom de zandput en richting de Donge. Het is van belang dat een aaneengesloten vliegroute rondom de zandput aanwezig blijft, of een onderzoek naar vliegroutes dient deze functie uit te kunnen sluiten. De landschappelijke inrichting is zodanig uitgevoerd dat de effecten van het hotel op de plas worden geminimaliseerd (figuur 3). Voor het hotel gaan de oevers naar elkaar toe, en worden beplant. Hierdoor ontstaat een donkere oversteek voor de vleermuizen. Door dat de bomenlaan aan de Napoleonroute flink wordt aangezet en de afslag wordt verwijderd ontstaat hier een alternatieve vliegroute om het hotel heen, over de parkeerplaatsen. De verlichting van het terrein zal in overleg met een ter zaken kundige ecooloog vleermuisvriendelijk worden ingericht.

Toetsing

Bij de sloop van de bebouwing rondom de watertoren bestaat de kans dat er één of meerdere verblijfplaatsen van een gebouwbewonende vleermuissoort verloren gaan. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Middels een vervolgonderzoek dient duidelijk te worden of zich in de te slopen bebouwing verblijfplaatsen van een vleermuissoort bevinden. Op basis van het vervolgonderzoek wordt bepaald of er bij uitvoering van de sloop sprake is van overtreding, en of het treffen van maatregelen en een ontheffingsprocedure aan de orde is alvorens er mag worden gesloopt.

Door de landschappelijke inrichting van het plangebied in combinatie met het aangepast verlichtingsplan blijft een vliegroute voor vleermuizen hier aanwezig.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als egel, konijn, vos, dwergspitsmuis, huisspitsmuis en bosmuis kunnen in het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten wezel, bunzing, hermelijn, steenmarter, eekhoorn en bever voor. Gezien het relatief stenige en kale habitat rondom de watertoren en het onderontwikkelde karakter van de naastgelegen bosschage, bevat het plangebied geen potentiële verblijfplaatsen voor de wezel, bunzing of hermelijn. Binnen de bebouwing zijn geen nesten of andere sporen van steenmarter aangetroffen. Wel kan het plangebied incidenteel als foerageergebied gebruikt worden. In de omgeving is echter een grote hoeveelheid vergelijkbaar leefgebied aanwezig. Er zijn geen holen of nesten in de grond of in de bomen aangetroffen die zouden kunnen dienen als schuil- of nestplaats voor de kleine marterachtigen. Binnen het plangebied zijn tevens geen nesten of sporen van de eekhoorn aangetroffen. Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor bever en er zijn bij de Zandput geen sporen waargenomen, waardoor deze

soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten. De waarnemingen hebben betrekking op de directe omgeving van de beek De Donge. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaan geen verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde soorten verloren. Ook gaat er geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten en overtreding van de Wnb is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis. Deze waarnemingen zijn gedaan op binnen Landgoed Oosterheide, op circa 8 kilometer ten zuiden van het plangebied. Tussen het plangebied en deze locatie liggen meerdere steden, wegen en agrarische gebieden, waardoor er geen verbinding tussen beide is waar de levendbarende hagedis gebruik van kan maken. Daarnaast biedt het plangebied zelf en de directe omgeving geen geschikt habitat voor deze soort. De levendbarende hagedis heeft voorkeur voor gebieden met (vochtige) heide, veen, schraal grasland, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden, maar kan incidenteel ook voorkomen op dijklaluds en houtwallen. Geen van deze habitattypen of landschapselementen zijn aanwezig binnen het plangebied. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Volgens de verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde rugstreeppad, poelkikker, heikikker, Alpenwatersalamander en kamsalamander bekend. De Zandput biedt door de diepte en de aanwezigheid van vissen geen geschikt habitat voor amfibieën. De sloten rondom de watertoren stonden tijdens het veldbezoek ondanks de vochtige omstandigheden van de voorgaande maanden vrijwel geheel droog. De aanwezigheid van de meeste van deze soorten is hiermee binnen het plangebied redelijkerwijs is uitgesloten. Met betrekking tot een incidenteel passerend individu van een algemene (vrijgestelde) soort is enkel de zorgplicht van toepassing.

Toetsing

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties en overtreding van de Wnb is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen.

Vissen

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote modderkruiper en Noordzeehouting. Gezien het om een zandwinput gaat die zijn deze beschermde soorten hier niet te verwachten. Wel kunnen hier

algemene soorten als stekelbaars, blankvoorn, zeelt, snoek en baars voorkomen.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten. Wel dienen er zorgplichtmaatregelen genomen te worden. Te denken valt aan het zoveel mogelijk overdag uitvoeren van de werkzaamheden. Bij werkzaamheden met harde geluiden en/of trillingen moeten voorafgaand aan de werkzaamheden afgezwakte waarschuwingsgeluiden worden afgegeven om fauna in de gelegenheid te stellen tijdig weg te komen. Vlak voorafgaand aan de werkzaamheden dient roering in het water gecreëerd te worden zodat vissen vroegtijdig het werkgebied kunnen verlaten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote vos, bruine eikenpage, kleine ijsvogelvinder, grote parelmoervlinder, bosbeekjuffer en rivierrombout. De grote vos betreft een trekvlinder en binnen het plangebied is geen essentieel leefgebied aanwezig voor deze soort. De te kappen bomen binnen het plangebied betreffen geen eiken, waardoor er geen verlies van habitat voor het bruine eikenpage optreedt. De waardplant van kleine ijsvogelvinder, kamperfoelie, is niet aangetroffen binnen het plangebied. De grote parelmoervlinder is afhankelijk van wilde viooltjes en komt met name op de Waddeneiland en op de Veluwe voor. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soort. Bosbeekjuffer is gebonden aan langzaam stromende bosbeken van goed kwaliteit. De rivierrombout heeft voor zijn voortplanting rivieren met ondiepe zandige substraten nodig. Beide Habitats zijn niet aanwezig binnen het plangebied, gezien het enige oppervlaktewater een diepe zandwinput betreft. Aanwezigheid van de overige beschermde libellen en vlinders is vanwege de verspreiding

en/of aanwezig habitat uitgesloten. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als kluwenklokje, drijvende waterweegbree, grote leeuwenklauw en kleine wolfsmelk. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun standplaatsen. Het kluwenklokje heeft een voorkeur voor uitwaarden, de drijvende waterweegbree voor vennen en poelen, de grote leeuwenklauw voor waterkanten en de kleine wolfsmelk voor omgewoelde grond. Gezien het aanwezige biotoop van het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenoemde plan alleen in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht wordt genomen:

- Met betrekking tot de sloop zijn overtredingen ten aanzien van het verstoren/verwijderen van verblijfplaatsen van een vleermuissoort op basis van de quickscan niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek gedurende het seizoen van 2021/2022 dient hieromtrent uitsluitel te geven;
- Ten aanzien van vleermuizen dient het verlichtingsplan in overleg met een ter zaken kundige ecooloog tot stand te komen om verlichting gericht en uitschijnend op opgaand groen zoveel mogelijk te vermijden;
- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Daarnaast zal met betrekking tot het onderdeel Natura 2000, middels een enkelvoudige AERIUS-berekening, inzichtelijk moeten worden gemaakt of er sprake is van een toename van de stikstofdepositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden. Tevens het opstellen van een compensatieplan ten be-

hoeve van het NNB noodzakelijk en een melding en ontheffing met betrekking tot het onderdeel houtopstanden (voormalige Boswet).

Vervolgtraject en advies

Vleermuizen

De sloop van de bebouwing binnen het plangebied kan negatieve gevolgen hebben voor vleermuizen, wat een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming betreft. Daarom zal middels soortgericht vervolgonderzoek eerst inzichtelijk moeten worden of in de huidige situatie verblijfplaatsen aanwezig zijn van de betreffende soort(groep)en. Een vervolgonderzoek naar vleermuizen loopt van half mei tot en met eind september.

Bij de aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats van een vleermuissoort is één van de onderdelen van de noodzakelijke maatregelen het tijdig aanbieden van temporele alternatieve verblijfsmogelijkheden (bijvoorbeeld vleermuiskasten). Afhankelijk van de aanwezige verblijfsfunctie(s), dienen meerdere geschikte alternatieve verblijfsmogelijkheden te worden aangeboden die de te verstoren/verwijderen verblijfplaatsen (tijdelijk) kunnen opvangen. Daarbij geldt conform de Wet natuurbescherming voor de vervanging van verblijfplaatsen, afhankelijk van de aangetroffen verblijfsfunctie, een gewenningsperiode van minimaal 3 à 6 maanden waarin vleermuizen actief zijn, alvorens met de sloopwerkzaamheden ter plaatse van de verblijfplaats mag worden gestart. De wintermaanden mogen hierbij dus niet worden meegerekend. Bij de aanwezigheid van een kraamverblijf dienen alternatieve kraamverblijven zelfs minimaal een volledig kraamseizoen (mei – juli) aanwezig te zijn geweest tegelijkertijd met de huidige verblijfplaats. Dit kan tot gevolg hebben dat bij het aantreffen van een verblijfplaats pas in het seizoen na het verlenen van de ontheffing voor het verstoren ervan kan worden gesloopt. Voor een initiatiefnemer is dat vaak een extra

jaar tijdverlies. Indien de projectplanning van essentieel belang is, adviseert BRO om vooraf aan het vleermuizenonderzoek al alternatieve verblijfplaatsen te plaatsen, conform hetgeen is gesteld in het kennisdocument van de te verwachten soorten en verblijffuncties. Hiermee kan eventuele vertraging van de planning worden beperkt.

Daarnaast dient voor het verwijderen van de huidige verblijfplaats een ontheffing te worden aangevraagd bij de betreffende provincie of omgevingsdienst, in dit geval de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Een ontheffingsaanvraag dient te worden onderbouwd met een activiteitenplan waar juridische en ecologische aspecten als de specifieke maatregelen en werkzaamheden, de gunstige staat van instandhouding, het wettelijk belang, een alternatievenafweging en de planning in zijn opgenomen. Na het verkrijgen van de ontheffing kunnen de werkzaamheden ter plaatse van de aangetroffen verblijfplaats worden uitgevoerd, mits aan alle voorwaarden uit de ontheffing wordt voldaan en de gevoelige periodes worden ontzien. De ODBN neemt normaliter binnen 13 weken een besluit over de aanvraag. Indien nodig kan dit termijn met 7 weken worden verlengd.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrategieën. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 2 Overzicht effecten met betrekking tot gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	Ca. 3,4 km	Mogelijk	AERIUS-berekening	Uitvoering mogelijk indien uitkomst onder 0,00 mol/ha/j
Natuurnetwerk Nederland	Binnen plangebied	Mogelijk	Schrijven van compensatieplan	
Houtopstanden	-	Mogelijk	Kapmelding maken en ontheffing aanvragen	Provincie is hiervoor bevoegd gezag

Tabel 3 Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar gebruik van gebouw door vleermuizen	Bij aanwezigheid is voor de sloop een ontheffing nodig
	Foerageerhabitat	Ja	Te voorkomen	Verlichtingsplan in overleg met een ter zaken kundige ecoloog opstellen om verlichting gericht en uitschijnend op opgaand groen te vermijden	Bij het opvolgen van deze maatregelen is een overtreding omtrent foerageergebied en vliegroutes uitgesloten
	Vliegroutes	Ja	Te voorkomen		
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de egel
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Fauna in de gelegenheid te stellen tijdig weg te komen
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Geraadpleegde bronnen*Algemene Literatuur*

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- Bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- Eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- Floron.nl (soortgegevens planten)
- Ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- Sovon.nl (soortgegevens vogels)
- Synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- Verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- Vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- Wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01 (wettekst Wet natuurbescherming)

- Zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot Soortbescherming. Provincie Noord-Brabant
- Brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- Dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)
- Kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank (grenzen beschermde gebieden)

www.bro.nl | info@bro.nl

Hoofdvestiging Boxtel

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400

Vestiging Amsterdam

Rijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
T +31 (0)20 506 19 99

Vestiging Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01